

gleda in naj se posejatev ne odlaga na dolgo klop. Marsikteri kmetovavec je žito že posejal, deteljnega semena pa še nima doma. Kolikor prej se detelja prime in požene, toliko boljše je, kolikor počasneje, toliko več semena je šlo v zgubo in toliko bolj redka je potem deteljna rast. Dokler je še med zavetnim sadežem prst videti, more deteljno seme med njim na zemljo pasti in dotle se še sme deteljno seme zavetnemu žitu, kakor pravijo na glavo posejati, seveda le, če je zemlja dosti vlažna; pozneje ga dosti med listjem obvisi. Pravilo pa je, da se detelja boljše prej, ko prekesno seje. Rana setev daje obilne žetev. Kdor pa deteljo prepozno seje, bode se prej ko ne pri kositvi kesal.

3. Tretja napaka je krivo in napačno spravljjanje deteljnega semena pod zemljo in pomanjkljiva izbirlčnost pri izbiri zavetnega sadeža. Pravi se sicer: detelja se tal prijema, to je resnica, ki nas uči deteljno seme tako plitvo, ko mogoče ali celo ne pod zemljo spraviti. Le v subih legah kaže ga povlačiti, ali zavaljati; na mokrih njivah je zadosti, seme na njivo posejati, ko je drugo žito že vsejano in pospravljeno. Ko bi zemljo po pričakanem dežju skorja prevlekla vsled nagle in hude vročine, je dobro žito in posejano deteljno seme rahlo z brauo povleči. To bode obema rastlinoma na korist. Skrbeti pa je, da se prenaglo in na enkrat na zeleno klajo ne prestopi. Treba je posebno sprva še vedno nekaj suhe klaje primešavati, da se živina tako polagoma zelenega privadi in ne zboli.

Kako preslico na travnikih pokončati. Preslica, tudi konjski rep ali hvašč (Equisetum arvense) imenovan, travniški plevel se da le težko pregnati, kjer se je enkrat zaredil. Zareja se pa najbolj tam, kjer je zemlja sploh ali vsaj v svojih spodnjih plasteh močvirnata. Preslica zareja korenine v veliki globočini včasih šest metrov globoko pod površino in se tam v več postranskih korenin razkošati. Pokončati se more toraj le tedaj, če se ji živelj, za katerega je prav za prav rekel bi vstvarjena, namreč v zemlji stoječa voda, vzame. Po drenaži se sicer dajo močvirnata zemljišča usušiti, vendar je globokim koreninam tudi z tem sredstvom včasih težko do živega priti. Predno se toraj k odvodnjenju prestopi, je treba prej preiskati, iz ktere globočine preslica prihaja, da se ve, kako globoko se morajo odvodivne cevi položiti, da pridejo pod preslične korenine, ki se potem usuše. V posušeni zemlji se preslica pomanjša, vendar pa se mora travnik še prav močno pognojiti in tako rast dobrih travnih rastlin pospešiti. Močna rast dobrih travnih rastlin manjša in duši preslico. Ker korenine preslične globočeje leže, kakor korenine drugih trav, jim gnoj malo ali celo nič ne koristi, med tem ko pri bujnejši rasti dobre trave preslica zaostane. Tako dobi seno več odstotkov dobre trave, pa v razmeri manj

odstotkov preslice, kar seno potem tudi manj škodljivo naredi. Vendar pa je dobro tako seno, v katerem je še kaj preslice, rajši konjem, ko mlečnim kravam pokladati. Tudi ovee ga smejo jesti.

Gospodarske in tržne novosti. Zimine in jarine kažejo dobro po celi Avstriji kakor tudi sploh po vsej Evropi: deteljišča in travniki obetajo obilo najlepše krme, sadunosno drevje in hmel je krasno cvetelo, in hladno vreme, ki je nekoliko potegnilo, je mnogo škodljivega mrčesja pokončalo tako, da bo obilo črešenj, jabelk, hrušek in hmelovega sadu. Slive so polne, a mnogo slivovega drevja se je posušilo. Vinogradi lepo kažejo povsod, če izvzamemo južno Tirolsko, kder je mnogo trsja nemila zima pokončala. Vsled ugodnega stanja novih pridelkov se ni čuditi, ako zrnška itd. cena vedno bolj leze nazaj; vendar veliko bolj ne bo pala, ker so ljudje svoje zaloge starega zrnja itd. že precej razprodali. Posušene slive (češplje) so drage, 25—31 fl. novi cent. Seno velja v Mariboru čez 3 fl. meterski ali novi cent. Govedina se je podražala, teletina je pa boljši kup, jagneta veljajo po 6—12 fl. par. Vino lanjsko sedaj 2. ali 3krat pretakajo in cena se bo odločila na slabše ali boljše brž, ko bo razvidno, kako bo letos vinska trta ocvetela in točam všla. Mraza se njej menda ni bati več. Kabrnkov se povsod veliko nalega. Okoli Maribora smo imeli točo brez znatne škode, huje je baje bilo v Makolski fari in sploh okoli Slov. Bistrice (? !).

Izvrstno knjigo za izobražene vinogradarje izdal je v nemškem jeziku mariborske vinorejske šole ravnatelj, g. Hermann Göthe. Naslov se glasi: Handbuch der Ampelographie. Beschreibung der bis jetzt bekannten Traubenvarietäten Europas u. Amerikas mit genauer Angabe ihrer Merkmale, Synonymen, Culturbedingungen, Verwendungsart etc. Ein sicherer Leitfaden für Bestimmung und Auswahl der Rebsorten. Verlag Leykam in Graz. Preis 4 fl. 50 kr.

Sejmovi. 27. maja Arvež, Cmurek, Rogatec; 29. maja Konjice, sv. Lovrenc v Slov. goric. 31. maja Ročica.

Dopisi.

Iz Celja. (Tukajšnja hranilnica) je objavila svoj račun od l. 1877. Iz njega poizvemo, da je lani 2582 ljudi vložilo 438.104 fl., a 3711 izvzelo 584.031 gld. Posojila na posestva so se dovolila samo 13 ljudem ali strankam v znesku 121.077 fl. Na menjice je hranilnica 1362 strankam posodila 681.814 fl., med tem ko se je na 1457 menjic izposojeni denar v znesku 742.146 fl. zavodu zopet vrnil. V blagajnici je koncem leta 1877. bilo gotovine 32.961 fl. 96¹/₂ kr. Reservni

fond je imel l. 1876. denarjev 127.250 fl. 17 $\frac{1}{2}$ kr. Z tem denarjem se je l. 1877. pridobilo 8347 fl. 75 kr. Ako se ta znesek in lanjski hranilnični dobiček v znesku 6329 fl. 61 kr. prišteje, tedaj je ob koncu l. 1877. rezervni fond narastel do 141.927 fl. 53 $\frac{1}{2}$ kr. Hranilnica je za l. 1879. sklenola dve preuredbi. Prvič se bodo uvedle nove hranilnične knjižice, podobne kračkim in dunajskim; drugič pa se je sklenolo posojila na posestva tako izdajati, da bo se najeti in vknjiženi dolg zamogel v 46polletnih obrokih popolnem z obresti vred, se ve da pri rednem vplačevanju, poplačati, t. j. v 23 letih. Vsakemu bo hranilnica naložila 8% letnino (anuiteto) tako, da bo imel ob začetku vsakega polletja 4% vplačati: 3% za obresti, 1% pa za dolg. Ta preuredba je že pri mnogih hranilnicah v navadi in bo tudi gledé celjske hranilnice marsikomn ugajala!

Iz Šmarijske fare pri Šaleku. (Slabi zgledi) najdejo hipoma posnemalcev, dobri pa le počasno in še to jako težavno. Nekaj časa sem se godijo pri nas reči, kakoršnih prej gotovo ni bilo. Pri-teple so se k nam od inod, in žali Bog le prehitrih posnemalcev najšle. Nedavno so v Šaleku kmetu konjiča iz hleva ukradli o belem dnevu. Šel je brez vsega sleda. Pred nekoliko dnevi so že zopet vbogej krčmarici na večer vzeli lepo brejo kravo, zginola je tudi brez sledu! Pokradli so tudi iz kuhinje meso, ki se je ondi sušilo. Radi teh tatvin in nekih beguncev iz celjske ječe prišlo je 10. maja okoli 20 žandarjev. V bližnji Lokavci so, še ni dolgo, očeta 6 otrok z kolom ubili, da ta je mrtev obležal. Ljudje postajajo čedalje večji divjaki!

Iz Ljubna. (Starši kaznovani). Nihče nam Slovencem po pravici očitati ne more, da bi za dobrote vrlega šolskega poduka ne marali. Marveč želimo in tirjamo, da se otroci v šolah kaj naučijo. Znamo tudi, da je v dosego tega namena zraven pridnega učitelja potrebno otroke pridno v šolo pošiljati, kar tudi storimo, kolikor nam je mogoče. Ali mnogokrat to nikakor ni mogoče. Pridejo že take zapreke, katerih najboljša volja staršev odpraviti ne more. Zato pa je tukaj sedaj mnogo staršev močno razdraženih, ker so bili od učitelja v drugem razredu zaradi meduega pošiljanja otrok v šolo pri okrajnem šolskem svetu zatoženi in od tega z platežem kaznovani. Za denar je itak grozna sila, sedaj pa še take kazni plačevati, to je vendar hudo! Čudno, da ljudje toliko tožijo o neobogljivosti mladine, tega pa ne pomislijo, da se po kaznovanju staršev tukaj ruši potrebna veljavnost in dostojnost očetom in materam, ker pred lastnimi otroci stojijo kot brezobzirno kaznovani grešniki in prestopniki šolskih postav. Prej se je na veljavo četrte božje zapovedi gotovo boljše in opazniše skrbelo! Želja po preuredbi sedanjih na mnogo strani nepovoljnih šolskih razmer je vedno večja!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Še vedno ni jasno, ali do-bimo vojsko ali ne, tudi to ni razkrito, ali jo bomo imeli zoper Ruse ali zoper Turke, Italijane, Nemce? To pa je gotovo, da se delajo bojne priprave; od 60 milijonov, katerih še pa dunajski državni zbor ni dovolil in svitli cesar potrošenja tudi potrditi ni mogel, se je vendarle že izdalo 30 milijonov in že se slišijo glasovi, da bo 60 milijonov premalo in da se bo 30 milijonov tirjalo več. Tako beremo po raznih novinah, ki tudi poročajo, kako se šance okoli Pole utvrdujejo pa tudi okoli Gra-voze v Dalmaciji, kako v Kotar in v tamošnjih 32 trdnjavic prevažajo ogromno streljiva, kako se vse vojno brodovje oroža, kako so na Erdeljsko bile odposlane 3 ženijske kompanije, da z šancami zavarujejo soteske in prehode v Rumunijo. Celó vladini listi trdijo, da se Avstrija še vedno pogaja z Turčijo zastran zasedenja Bosnije in Hercegovine, tudi so isti listi poročali, da bo Avstrija vsakako Črnogorcem vzela Antivar, ker ne more trpeti, da bi črnogorska knježevina segala do morja, in na-posled je slišati, da generalna komanda Vojaške granice zbira uradnikov, zlasti Slovencev, za Bos-nijo. Da se nekaj kuha, to nam priča tudi nena-vadna naglica, z katero magjarski in dunajski državni zbor skušata dognati novo nagodbo, vsaj do 30. junija. Znani Kaiserfeld-Blagotinšek, eden izmed botrov dualizma, je sicer jamral o nesreči nove nagodbe, a zavolj nevarnih zunanjih in zno-tranjih zadev se je vendar odločil za njo. — Čehove so v Pragi slavili hvaležno svojega narodnega buditelja, profesorja Jungmana, ki je zraven drugih zaslug tudi največji slovar českega jezika po neiz-mernem trudu sam nabral in sestavlil. V zlati Pragi so mu postavili dostojen spomenik in ga te dni z primerno svečanostjo odkrili. — Nevarni socijalisti, kojih eden je na nemškega cesarja revolver spro-žil, širijo se tudi po Avstriji med obupnimi delavci in malimi posestniki; samo na Českem štejejo 40 socijalističnih društev in na Dunaju izbajajo 4 socijal. listi, v Budimpeštu pa 3. — Pohvala, katero so svitli cesar izrekli goriškim Slovencem za izjave udanosti, je kranjske nemčurje tako razdražila, da so posebno v ljubljanskem "Tagblattu" res blatno in grdo začeli na Slovence psovati češ, da so ti izdajice, panslavisti, ki s Rusom držijo. To je neumno lajanje nemčurskih prusakov, katerim se izdajiške sline po pruski Nemčiji tako očitno in ostudno cedijo, da je res že sramota, da se v Avstriji to trpi. — Reguliranje Save pri Brežicah itd. se žuga slabo obnesti, 130.000 fl. je stalo, pomagalo pa nič, voda dere tako, kakor poprej, denar je v resnici v vodo vržen. Iz Bosnije so v Hervatsko začeli bežati celo turški vojaki, ker jim turška vlada nima kaj jesti dati. Nevolja v Bos-niji je grozna! Ropanju, požiganju, nmarjanju ni konca ne kraja!